

I.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 1. Pastirski list jugoslovanskih škofov o zlatomašniškem jubileju svetega Očeta Pija XI. — 2. Postna postava za leto 1929. — 3. Izvajanje novega zakona o državljanstvu. — 4. Quaestiones theologicae 1929. — 5. Vprašanje za pastoralne konference 1929. — 6. Župnijski izpiti 1929. — 7. Examen triennale ineundum anno 1929. — 8. Sveta olja. — 9. Cena uradnih tiskovin. — 10. Tečaji duhovnih vaj v Ljubljani v I. četrtletju 1929. — 11. Slovstvo. — 12. Osebna naznanila.

1.

Pastirski list jugoslovanskih škofov o zlatomašniškem jubileju svetega Očeta.**Episkopat kraljevine SHS**

ob priliki zlatega mašniškega jubileja Njegove svetosti papeža Pija XI. vsem vernikom kraljevine SHS.¹

Milost vam in mir od Boga Očeta našega in Gospoda Jezusa Kristusa! (Flp. 1, 3).

Dne 20. decembra 1879 je bil v večnem mestu Rimu v duhovnika posvečen sedaj slavno vladajoči papež Pij XI. Torej bo letos 20. decembra minulo ravno 50 let njegovega duhovništva: tega dne bo opravil slovesno zlato mašo.

Petdeset let naporenega dela je pač redka sreča v človeškem življenju. Petdeset let pa v svetišču Gospodovem v službi Najvišjega je gotovo poseben blagoslov božji za dotičnega duhovnika in za vernike, ki mu jih je Bog v duhovno pastirstvo izročil.

Zato se že sedaj pripravlja ves katoliški svet, da bo zlato mašo sv. Očeta prav slovesno obhajal. Pa tudi mi, potomci slavnih dedov, ki so bili sv. Očetu, kot nasledniku sv. Petra in vrhovnemu poglavarju katoliške Cerkve od nekdanj srčno vdani, ne bomo zaostali, marveč bomo svojo gorečo ljubezen in sinovsko vdanost do sv. Očeta Pija XI. ravno ta slovesni dan prav posebno pokazali. V duhu se bomo z največjim spoštovanjem poklonili onemu, kateremu je naš Zveličar rekel: »Ti si Peter, Skala, in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev.« (Mt 16, 18). V duhu se bomo približali onemu, ki nezmotljivo čuva dragoceni zaklad verskih resnic ter z njimi razsvetljuje in obnavlja svet. Približali se mu bomo in se ga tako trdno oklenili, da nas nobena sila, tudi ne sila peklena, ne bo mogla

¹ Ljublj. škofijski list 1929, št. 1.

od njega odtrgati. V duhu hočemo pogledati njega, ki kakor skala nepremakljivo stoji sredi razburkanih morskih valov, da tudi Cerkev, sezidana na to skalo, stoji mirno in mogočno in je divji valovi zadeti in porušiti ne morejo.

Da bi vam to ljubezen in spoštovanje do sv. Očeta še bolj utrdili, naj vam o priliki njegove zlate maše nekoliko izpregovorimo 1. o papežu sploh in 2. o papežu Piju XI. posebej.

I. Papež.

Kaj je papež? Papež je vidni namestnik samega Jezusa Kristusa; On je skupni oče vseh pastirjev in vernikov; On je učitelj vseh kristjanov.

Papež je namestnik samega Jezusa Kristusa, On je naslednik sv. Petra, on je ravno zato vidni vrhovni poglavar Cerkve. Ta lastnost papeža je utemeljena v besedah Jezusovih, ki jih je dvakrat na posebno slovesen način izpregovoril. Kdaj pa?

Kmalu po svojem slavnem vstajenju se je Gospod prikazal učencem ob Tiberijskem morju. Prikazal se je pa tako: Bili so skupaj Simon Peter in Tomaž in Natanael in sinova Zebedejeva in dva druga izmed njegovih učencev. Celo noč so ribili, pa niso nič ujeli. Rano so pa na besedo Gospodovo, ki je stal na obali, še enkrat vrgli mreže in hipoma zajeli 153 rib. Ko stopijo na suho, sedejo. Jezus prisede k njim in skupno obedujejo.

Po jedi pravi Jezus Simonu Petru: »Simon, sin Janezov, ali me ljubiš bolj ko ti-le?« Odgovori mu: »Dà, Gospod, ti veš, da te ljubim.« Reče mu: »Pasi moja jagnjeta!« Zopet v drugič mu pravi: »Simon, sin Janezov, ali me ljubiš?« Odgovori mu: »Dà, Gospod, ti veš, da te ljubim.« Reče mu: »Pasi moja jagnjeta!« V tretje mu pravi: »Simon, sin Janezov, ali me ljubiš?« Peter se užalosti, ker mu je v tretje rekel: »Ali me ljubiš?« in mu pravi: »Gospod, ti vse veš, ti veš, da te ljubim.« Reče mu: »Pasi moje ovce!« (Jan 21).

Iz teh besedi se za trdno sklepa, da je Gospod vso svojo čredo, jagnjeta in ovce, izročil Petru, naj jo pase. On je pastir nad vso Gospodovo čredo, nad vsemi verniki, nad njim ni nobenega pastirja več.

Pa še poprej je ob drugi priliki povprašal Gospod učence, naj mu povedo, kaj pravijo ljudje o njem. Potem se pa obrne k apostolom in jih slovesno vpraša: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« Spregovoril je Simon Peter in rekel: »Ti si Kristus, Sin živega Boga.« Jezus mu je odgovoril: »Blagor ti, Simon, Jonov sin, zakaj meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Pa tudi jaz tebi povem: Ti si Peter, Skala, in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala. In dal ti bom ključne nebeškega kraljestva in karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih. (Mt. 16, 13—20.) Peter je torej po odredbi samega Jezusa tista skala, na kateri bo čvrsto in trdno stala Cerkev Gospodova in je ne bo nikdo mogel podreti. Peter ima tudi ključne Jezusovega kraljestva

na zemlji, on ima polno oblast v tem kraljestvu, ki je Jezusova Cerkev; karkoli zaveže ali razveže on, to tudi v nebesih velja.

Pa še nekaj je Gospod Petru obljubil. Pri zadnji večerji je napovedal apostolom, kako jih bo satan zasledoval, da bi jih zapeljal. Pa kje bodo dobili pomoč, da ne bodo zapeljani. Pri Petru! Temu namreč reče Gospod: »Jaz sem prosil za te, da ne opeša tvoja vera. In ko se ti svoj čas spreobrneš, potrdi svoje brate« (Lk. 22, 31. 32.) Ker je Gospodova molitev vselej popolnoma uspešna, je jasno, da ima Peter nalogo, vse svoje brate v veri potrjevati. To pa more storiti le v tem slučaju, ako bo on v veri neomahljiv, ako bo on v veri nezmotljiv.

Ker pa Kristusova Cerkev ne bo nikdar prenehala, ampak bo trajala od roda do roda do konca sveta, mora do konca sveta imeti tudi vrhovnega poglavarja, ki jo vodi in vlada. Peter je umrl v Rimu kot rimski škof in vrhovni poglavar vse Cerkve. Od tod sledi, da je njegov naslednik rimski škof, prejel in podedoval po njem tudi vrhovno oblast nad sv. Cerkvijo. Sv. Peter živi in deluje dalje v vsakem svojih naslednikov. Tako so trdili in verovali od početka skozi vsa stoletja do danes. Posebno sijajno je to resnico spričal vesoljni cerkveni zbor v Efezu, ki je kar naravnost tako-le trdil: »Nikdo ne dvomi in v vseh časih je bilo znano, da so bili ključni kraljestva nebeškega in oblast vezati in razvezovati od Gospoda in Odrešenika našega izročeni blaženemu Petru, prvaku in poglavarju apostolov, steburu vere, temelju katoliške Cerkve. Vse do danes in skozi vsa stoletja pa Peter živi in sodi v svojih naslednikih.«

In današnji papež Pij XI. je ravno tako kakor sv. Peter namestnik Jezusov z nalogo, da v svetu nadaljuje Kristusovo službo in Kristusovo odrešilno dejanje. Zavoljo tega smo dolžni, da sv. Očetu papežu izkazujemo večjo čast in pokorščino, kakor kateremukoli drugemu človeku; saj je on kot namestnik samega božjega Sina nad vse ljudi visoko povzdignjen. Ni ga na svetu dostojanstva, kakor je njegovo.

Papež je tudi naš Oče, sveti Oče, skupni Oče vseh vernikov in njihovih pastirjev. Pomislimo to-le:

Ves svet imenuje namestnika Kristusovega na zemlji papeža. Beseda papež pride od besede »papa«, ki pomeni oče. In to ime se popolnoma po pravici daje namestniku Kristusovemu na zemlji. Ker le v zvezi z njim se more in sme v Cerkvi podeljevati notranje duhovno življenje posvečujoče milosti božje.

Kdo nam prvi daje notranje duhovno življenje? Kaj ne duhovnik, ki nas krsti, ki nam odpušča grehe, ki nam deli sv. obhajilo, ki naše duše vodi na potu k večnemu življenju. Ker nam duhovnik daje življenje, mu pravimo oče in ker daje duhovno življenje, mu pravimo duhovni oče. Toda vsak duhovnik vrši svojo službo le zato, ker ga pošlje in pooblasti njegov škof. Zato je škof duhovni oče vseh vernikov in vseh duhovnikov po vsej škofiji. Škofe pa postavlja papež, in le tisti škofje, ki so združeni s pape-

žen, smejo vršiti svojo sveto službo, po kateri postanejo naši duhovni očetje. Iz tega je razvidno, da neodvisno od papeža in njegove vrhovne oblasti v katoliški Cerkvi ni duhovnega očetovstva.

Papež torej kot namestnik Kristusov in kot vrhovni poglavar katoliške Cerkve, je duhovni oče vseh škofov, duhovnikov in vernikov in vir vsakega duhovnega očetovstva. Pa ga zato vsi kristjani od najstarejših časov nazivljejo, ne samo Oče, sveti Oče, ampak Oče vseh očetov in ni ga nauka, ki bi ga verniki vseh časov bolj jasno in bolj odločno izpričevali. In zato, predragi v Kristusu, tudi mi svetega Očeta papeža ljubimo, ga spoštujemo in ubogamo ter smo mu iz srca zvesti, vdani in hvaležni.

Sv. Oče papež je pa tudi učitelj, in sicer najvišji učitelj Cerkve. V osebi sv. Petra je naš Odrešenik vsem njegovim naslednikom do konca sveta naročil: »Pasi moje ovce!«, in »jaz sem zate molil, da ne opeša tvoja vera in ti potrjuj svoje brate!«

Sv. Oče papež je nezmotljiv učitelj, kadarkoli uči s svoje apostolske stolice, namreč kadar kot najvišji učitelj in pastir kak verski ali nravni nauk odločuje in ga vsej Cerkvi verovati zapoveduje. Tako so učili vsi cerkveni očetje in učitelji. Tako sv. Irenej, sv. Ciprijan, sv. Avguštín, sv. Peter Križolog. Tako so trdili vesoljni cerkveni zbori v Efezu, v Kalcedonu, v Carigradu, v Lateranu, v Firenci, v Lionu in Vatikanu. Na cerkvenem zboru v Vatikanu l. 1870 je bil nauk o papeževi nezmotljivosti, ki je zadnjih pet stoletij nekoliko potemnel in bil skoraj pozabljen, znova proglašen kot verski nauk, namreč kot od Boga razodeti nauk.

Naš Odrešenik, ki je nevidni poglavar Cerkve, je moral poskrbeti, da najvišji učitelj v njegovi Cerkvi ne bo mogel vernikov zapeljati v verske zmote. To je tudi storil, ker je obljubil biti pri svoji Cerkvi do konca sveta in ji je tudi, kakor je obljubil, poslal sv. Duha, Duha resnice. Zraven je pa za Petra in vse njegove naslednike še posebej molil, da naj jim vera ne opeša in bodo sposobni v veri utrjevati vse svoje brate.

Zato bomo mi, predragi v Kristusu, o vsakem papežu, tudi o Piju XI., govorili, kakor so l. 1862 v Rimu zbrani škofje govorili Piju IX.: »Ti si nam učitelj zdravega nauka; Ti si središče edinstva; Ti si človečanstva neugasljiva luč, prižgana od božje Milosti; Ti si skala in temelj Cerkve, ki je peklerska vrata ne bodo premagala. Kadar Ti govoriš, poslušamo Petra, kadar Ti odločuješ, ubogamo Kristusa.«

Tako smo čuli, kar je glavno o sv. Očetu papežu sploh. O priliki zlate maše sv. Očeta papeža Pija XI. je pa prav primerno, da vsaj nekoliko čujemo o tem zares velikem papežu, divnem možu božje Previdnosti.

Papež Pij XI.

Ako pogledamo delovanje sedanjega papeža Pija XI., moremo res trditi, da ga je božja Previdnost naklonila Cerkvi za nevarne in razburkane naše čase.

Sv. Oče papež Pij XI. se je rodil dne 31. majnika 1857 v mestecu Desio blizu Milana. Očetu je bilo ime Francišek Ratti, materi pa Terezija. Koj drugi dan so ga nesli k sv. krstu, pri katerem je dobil ime Ahil.

Mali Ahil Ratti je osnovno šolo obiskoval doma; gimnazijo je dovršil v škofijskem semenišču v Sevesu in v Monci. Bogoslovne vede je poslušal najpoprej v Milanu, pozneje pa v Rimu na slavnem gregorijanskem vseučilišču. Dne 20. decembra 1879 je bil posvečen v mašnika in koj drugi dan je v Rimu, in sicer v prekrasni cerkvi sv. Karola Boromejskega na Korzu zapel novo mašo. Ko je Ahil Ratti s sijajnim uspehom dovršil svoje bogoslovne študije in je postal doktor modroslovja, bogoslovja in cerkvenega prava, se je vrnil v Milan, kjer je bil najpoprej kaplan, potem pa profesor v duhovskem semenišču.

Previdnost božja vodi na poseben način izobrazbo mož, ki jih je za velika dela izbrala in jih pogostokrat odtrga od svetnega šuma in odpelje v samoto, da bi tam mirno in polagoma dozorevali ter se tako vsposobili za svoj vzvišeni poklic. Tako je bil tudi naš Ahil vzet iz navadnega življenja v svetu in je bil poklican kot uradnik v veliko ambrozijansko knjižnico v Milanu, kjer je mogel mirno v sebi zbran napredovati v znanstvenem in duhovnem življenju. Leta 1907 je napredoval za prefekta te knjižnice. V tem času je izdal učene knjige, s katerimi je stopil v vrsto prvih učenjakov.

No, pri tem visokoznanstvenem delovanju ni pozabil na dušno pastirovanje. Ves svoj prosti čas je uporabil v skrb za zveličanje duš z vsakovrstnim pastirskim delovanjem. Za potreben oddih in za okrepitev duha je rad zahajal v krasno božjo naravo, posebno v visoke planine. V neki zasebni avdijenci se je Pij XI. prav mično izrazil o vtisih pri izletih na višave. Rekel je: »Rad imam visoke planine. Na njih se more tako dobro spoznati vsemogočnost in veličina božja. Nekega dne sem pri izletu v planinah srečal hribolazca ravno ob času, ko je izza gorá vzhajalo zlato jutranje solnce. Oba sva bila nenavadno globoko ginjena. Hribolazec, ki je vero v Boga že davno izgubil, naenkrat ves zavzet vzdihne: oh, tukaj mora človek poveličevati Boga. Oba sva pokleknila na goli kamen in slavila Boga v Njegovih čudežnih delih.«

Toda božja Previdnost je našega Ahila odločila za višine, ki nadkrijujejo najvišje planine na zemlji. Zato ga je vodila po službah in časteh vedno višje in višje, da je mogel osebno spoznati vse, kar mu je sedaj potrebno in koristno.

Leta 1914 ga iz Milana pokličejo v Rim za prefekta prebogate vatiškanske knjižnice, ki ga je uvedla v neizmerne zaklade učenosti in znanosti. V tem poklicu je iz poučnih namenov prepotoval vso južno in zapadno Evropo. Leta 1918 mu je božja Previdnost naklonila nov krog delovanja v severno-vzhodni Evropi. V tem letu ga je papež Benedikt XV. imenoval za vizitatorja in l. 1919 za apostolskega nuncija na Poljskem. Bile so ta-

krat koj po strašni svetovni vojni vse zadeve zelo zapletene in zamotane. Nuncij Ratti se je v teh težavah odlikoval in je vse cerkvene zadeve uredil srečno in spretno.

Očividno je vodstvo roke božje tudi pri njegovem daljnem poklicu. Že leta 1921. ga papež pokliče v Milan, kjer ga imenuje za nadškofa in koj potem tudi za kardinala. Na kake višine je bil s tem dvignjen! Sedaj je mogel bolj globoko spoznati še delo škofa, kakor mu ga nalaga uprava škofije. Na nadškofijski stolici sv. Karola Boromejskega si je prav kmalu pridobil ime velikega škofa. Odprl je v Milanu katoliško vseučilišče. Pri otvoritveni slovesnosti je v govoru obravnaval sebi tako priljubljen predmet, namreč o skladnosti vere in znanosti. Rekel je med drugim: »Vsaka stvar se dviga k Stvarniku in koprni po združitvi z njim . . . In presveto Srce Jezusovo je vir takega zedinjenja življenja božjega in človeškega.« Iz tega razloga je kardinal Ratti katoliško vseučilišče v Milanu posvetil presvetemu Srcu Jezusovemu.

Iz vsega tega morete jasno spoznati, kako ga je božja Previdnost pripravljala za mesto, na katerem je sedaj. Goreč dušni pastir izvežban na polju raznega cerkvenega delovanja, velik učenjak in izkušen diplomat, moder, previden in širokega obzorja: kot tak je res mož božje Previdnosti, odločen in izobražen za najvišjo cerkveno službo v težkih naših časih.

Dne 6. februarja 1922 so kardinali izvolili za papeža milanskega nadškofa in kardinala, ki si je privzel ime Pij XI.; dne 12. februarja je bil kronan s trojno papeško krono. Slovesnost se je vršila v cerkvi sv. Petra. Od tega časa vodi kot spreten in močan krmar ladjo Cerkve božje. Geslo mu je: »Mir Kristusa v kraljestvu Kristusovem.« On je apostol Kristusove božje ljubezni. Njegova beseda je kakor beseda mogočnega vladarja, kateremu se z vso spoštljivostjo klanjajo vsi mogočniki tega sveta. Bedni in siromaki upirajo vanj zaupno in hvaležno svoje solzne oči. K njemu se zateka ves sedaj nesrečni svet. Njegovo apostolsko delovanje je mogočno in visoko do neba. Papež Pij XI. točno do kraja pozna ves svoj položaj in ga izrablja v korist vesoljnega sveta.

Še le šest let vlada, pa je že zasnoval in izpeljal mnoga in predalekosežna dela, da je v očeh vsega sveta papeštvo jako visoko dvignil. Močno je spodbudil misijonsko delo, da zares močno napreduje. Ustanovil je nov praznik Kristusa Kralja, ki naj bi ga priznali vsi in živeč pod Njegovim žezlom ohranili medsebojno ljubezen in od tod medsebojen splošen mir. Na ves glas oznanja našim ločenim bratom edinstvo s Cerkvijo, od katere so se po nesreči odcepili. Ves svet želi vpreči v službo božjo, pa zato neprestano vabi vse vernike, da pristopijo in začnejo s Cerkvijo sodelovati za zmago Kristusovih načel, za povzdigo krščanskega življenja v družini in javnosti. Kliče in vabi vse v katoliško akcijo, ki naj vzvišena nad vse politične stranke, vse vernike združi v skupen boj za kraljestvo Jezusovo na zemlji. Vsem katoliškim lajikom kliče: »Cerkev želi od vas pomoči in

sodelovanja v sameim Apostolstvu, in sicer v njegovem dobesednem pomenu. To ni preveč. Nasprotno, tako delo so že apostoli nakladali svetnjakom svojega časa.«

In tako je sv. Oče Pij XI. zares velik papež. Kdo je velik? »Kdor bo zapovedi spolnjeval in učil, bo velik,« je rekel sam Gospod (Mt 5, 19.)

Papež Pij XI. je sam mož globoke in žive vere, iz katere mu poteka vse njegovo obsežno delovanje. On je človek neomadeževanega značaja. Prelepo združuje v sebi angelsko milino in neomajljivo možato stanovitnost. Do vseh ljudi je poln ljubezni in dobrote, zraven je pa tudi poln resnobe in moči v vladanju in v svoji vzvišeni službi. Poln je strahu božjega, ne pozna pa strahu in obzira pred ljudmi. V Boga popolnoma zaupa, pa zato ni nikdar malodušen, tudi v največjih težavah ne. Vztrajno dela, da izpolni svoje dolžnosti, skrbi za telo določuje le malo časa. Ves dan posvečuje molitvi in delu, pa ne le dan, ampak tudi precejšen del noči. In ta močna duša sv. Očeta prebiva v močnem in zdravem telesu. Ko ga človek zagleda, mora nehote zaklicati: »Glej, veliki duhovnik!« Kar uživa, kdor ga posluša. O Gospodu Jezusu so množice trdile: »Nikoli noben človek ni tako govoril, kakor ta človek« (Jan 7, 46); nekako ravno tako bi morali trditi ljudje, ki slišijo govoriti našega sv. Očeta.

Toda papež Pij XI. voljo božjo tudi poučuje. Najvišjo učeniško oblast in dolžnost izvršuje odločno in odlično. Po svojih mnogobrojnih in poučnih okrožnicah pošilja žarke božje resnice po vsem svetu. Slavo velikega učenika Cerkve mu je za vse čase pridobila prva njegova okrožnica »Urbi arcano Dei consilio« iz leta 1922., v kateri vzvišeno, temeljito in jasno razvija svoje geslo: »Mir Kristusov v Kraljestvu Kristusovem«. Priznati moramo, da pod njegovim vodstvom katoliška Cerkev mogočno stoji in mnogo napreduje. Njen ugled je velik in vesoljni.

Zato, dragi verniki, ljubimo in spoštujemo sv. Očeta! Ostanimo mu vedno podložni in vdani. Oče je vseh narodov, pa tudi naš. Velik je in zasluži naše neomejeno spoštovanje. Glavno pa je to: On je namestnik samega Jezusa, on je sredstvo, ki ga Bog uporablja, da nadaljuje svoje božje delo odrešenja med vsemi narodi po vsem svetu do konca sveta.

Ob zlati maši se v duhu približajmo našemu sv. Očetu, izrecimo mu svoje najbolj srčne čestitke, k Bogu pa pošljimo zanj prav goreče molitve! V zgled naj nam bodo prvi kristjani, ki so za prvaka Petra, ki ga je Herod zaprl in hotel umoriti, neprenehoma molili. Molimo vsak dan za našega papeža, bodimo mu vedno zvesti in vdani sinovi. V sinovski ljubezni in podedovani živi veri govorimo: Mi smo in ostanemo vedno, sinovi ene, svete, katoliške, apostolske Cerkve! Na njeni nepremakljivi Skali, na Tebi sv. Oče, bomo vedno stali čvrsto in trdno! V naši katoliški Cerkvi hočemo živeti in umreti, v njej hočemo trpeti in se boriti, z očmi vprtimi v Tebe, sv. Oče! Od katoliške Cerkve in od Tebe, sv. Oče, se ne bomo nikoli odcepili, nikoli in nikdar, dokler nas v svoje naročje ne prejme večna, slavna

Cerkev v nebesih našega Kristusa Odrešenika, našega Boga in Kristusa Kralja.

Predragi v Jezusu! Milost Gospoda našega Jezusa Kristusa naj bo in naj ostane vselej z Vami! Amen.

V Zagrebu, s škofijske konference dne 12. oktobra 1928.

† **Dr. Ante Bauer**, nadškof zagrebški. — † **Dr. Nikola Dobrečić**, nadškof barski. — † **Dr. Ivan Šarić**, nadškof vrhbosanski. — † **O. Ivan Rafael Rodić**, nadškof beograjski. — † **Frano Uccellini**, škof kotorski. — † **Dr. Anton Bonaventura Jeglič**, škof ljubljanski. — † **Dr. Andrej Karlin**, škof lavantinski. — † **O. Alojzij Mišič**, škof mostarski. — † **O. Jozo Garić**, škof banjaluški. — † **Dr. Josip Marušič**, škof senjski. — † **Dr. Anton Akšamović**, škof djakovski. — † **Dr. Dionizij Njaradi**, vladika križevski. — † **Dr. Jerolim Mileta**, škof šibeniški. — † **Dr. Kvirin Bonefačić**, škof splitski. — † **Dr. Josip Srebrnić**, škof krški. — † **Dr. Iv. Fr. Gnidovec**, škof skopljski. — † **Mihael Pušić**, škof hvarski. — † **Lajčo Budanović**, škof, apost. admin. bački. — **Msgr. Ferdo Rožić**, apostolski vojni vikar.

D u h o v n i k o m.

Proslava zlatomašniškega jubileja Njegove Svetosti papeža Pija XI. se bo v naši domovini začela dne 17. februarja 1929. Glede te proslave je katoliški episkopat kraljevine SHS na letošnji škofijski konferenci sklenil sledeče:

1. V nedeljo po obletnici kronanja sv. Očeta, namreč 17. februarja 1929, naj bo v vseh cerkvah slovesna sv. maša, pri kateri naj se prečita zgornja okrožnica in naj se pobira Petrov novčič, ki ga bomo kot jubilejni dar izročili sv. Očetu za potrebe sv. Cerkve. V zavodih in tudi v društvih po deželi naj se papežev jubilej tekom leta proslavi z akademijami.

2. Leta 1929. se priredi tudi romanje v Rim. Natančnejše o tem romanju se bo pozneje naznanilo.

3. V nedeljo, 22. decembra 1929 naj se kot za konec proslave v vseh cerkvah opravi prav slovesna sv. maša s primerno pridigo. Po sv. maši naj se zapoje »Te Deum«.

V Mariboru, dne 27. januarja 1929.

† **Andrej**,
škof.

O p o m b a. Ves ta red naj se v nedeljo, dne 10. februarja 1929 oznani vernikom.

Kjer se vrši služba božja v nemškem jeziku, tam naj si vlč. gg. dušni pastirji po zgornjem pastirskem listu priredijo nemški prevod ter ga preberejo s prižnice, ali vsebinsko enako pridigo. — Postno postavo (Fastenordnung) naj v tem slučaju prečitajo iz škofijskega Oglasnika 1928, I. 3. str. 14. —

2.

Postna postava za leto 1929.

V zmyslu občnih postnih zapovedi (Can. 1250—1254) in s papeškim pooblastilom, danim z odlokom svete konciljske kongregacije dne 23. decembra 1926, se določi za leto 1929 naslednja postna postava:

I. Dnevi, ob katerih je zapovedano, v jedi si pritrirati in obenem zdržati se mesa in mesne juhe, torej popolni ali strogi postni dnevi so:

1. Pepelnična sręda;
2. petki štiridesetdanskega posta in velika sobota dopoldne (od poldneva naprej neha vsak post);
3. petki kvatrnih tednov;
4. dnevi pred Binkošti, pred praznikoma Marijinega vnebovzjetja in Vseh svetnikov ter pred Božičem. Na dan pred Božičem preneha vsak post pri večerji.

II. Dnevi, ob katerih je sicer dovoljeno meso uživati, toda le enkrat na dan se nasititi, zjutraj in na večer pa le kaj malega zaužiti, so naslednji:

1. Vsi drugi dnevi štiridesetdanskega posta razen nedelj;
2. srede in sobote štirih kvatrnih tednov.

Vse te dni, ob katerih je le zapovedano si pri jedi pritrirati, je vernikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tudi se more obed zamenjati z večernim okrepčilom, dovoljeno je torej, da opoldne le kaj malega zaužijemo, pa se zvečer nasitimo ali imamo glavno kosilo. Ni prepovedano uživati pri isti pojedini ribe in meso.

III. Dnevi, ob katerih je prepovedano le zauživanje mesa in mesne juhe, so vsi ostali petki celega leta.

Ob vseh postnih dneh je dovoljeno uživanje mlečnih in jajčnih jedi ter ra-ba mesne zabele ali živalske maščobe.

Ob omenjenih postnih dneh so se dolžni zdržati mesnih jedi vsi, ki so izpolnili 7. leto; pritrirati si pri jedi pa so dolžni vsi verniki od izpolnjenega 21. do začetega 60. leta.

IV. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih preneha vsak post, bodisi da bi bilo treba zdržati se mesnih jedi ali si pritrirati ali oboje. To velja tudi za odpravljenе praznike, ako se še slovesno obhajajo z redno službo božjo. Post ob dneh pred prazniki se ne preloži na prejšnji dan, ampak izostane, ako pride ta dan na nedeljo ali praznik.

V. Olajšave postne zapovedi:

1. V kraju, kjer se ob postnih dneh vrši sejem in se shaja mnogo ljudstva, ni nobenega posta. To velja le za kraj, kjer je sejem, torej ne za druge kraje, ki še morda spadajo k isti župniji.

2. Vse postne dni v letu razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesno jedi uživati in niso dolžni si pritrirati pri jedi: vojaki, orožniki, policijski in finančni stražniki z družino.

3. Vse dni razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati: delavci v rudokopih in tovarnah in njih družine; sprevodniki na železnicah in parnikih; potniki, ki morajo obedovati v železniških ali parniških gostilnah; osebe, ki so zaradi zdravljenja v zdraviliščih, s svojo družino; vsi, ki so primorani jesti v gostilnah ali si dobivati hrano iz gostiln; oni, ki so od drugih odvisni in si ne morejo oskrbeti postnih jedi, ali ki živijo skupno z družino, ki jim ne nudi postnih jedi; slednjič kaznjenci v javnih ječah kakor tudi njih uradniki in stražniki z družino.

VI. Pripomni se še to le:

a) Vsem, ki uživajo mesne jedi ob sobotah štiridesetdanskega posta, ob sredah in sobotah kvatrnih tednov in kadarkoli pride zapovedan praznik v postnem času ali kateri odpravljenih praznikov, ki pa se še slovesno obhaja, na postni dan, kakor tudi vsem, ki se poslužujejo olajšav, navedenih v točki V., se priporoča, naj tisti dan pobožno in v duhu pokore molijo Očenaš in Češčeno Marijo v čast bridkemu trpljenju Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Posebej se še v Gospodu opominjajo vsi verniki, da si naj prizadevljejo po svojih močeh, to od svetega Očeta dovoljeno olajšavo postne zapovedi nadomeščati z drugimi pobožnimi deli, zlasti s tem, da obilneje opravljajo dobra dela krščanskega usmiljenja ter podpirajo ubožce in siromake.

b) Župniki imajo po kanonu 1245 § 1. oblast, da v posebnih slučajih iz pravičnega vzroka posameznim župljanom in posameznim družinam tudi takrat, če se nahajajo izven župnije, in v svoji župniji tudi tujcem izpregledajo postno zapoved, bodi pritržati si pri jedi, bodi zdržati se mesnih jedi, kakor tudi oboje. Izpovedniki morejo presoјati, če je kdo od posta izvzet iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov; tako niso dolžni pritržati si pri jedi bolniki in tisti, k morajo opravljati prav težka dela.

Končno se odloči vsled pooblaščenja izdanega od svete koncilske kongregacije dne 3. maja 1926, da se čas za opravljanje svete spovedi in za sprejem svetega velikonočnega obhajila začne s 1. postno nedeljo in se konča s 1. nedeljo po Binkošti ali s praznikom presvete Trojice. Verniki se opomniјo na starodavno cerkveno določbo in hvalevredno navado, da sveto velikonočno obhajilo, ako mogoče, prejmejo v domači župnijski cerkvi. Vrhutega se še pripomni, da so od 1. adventne nedelje do Božiča in od pepelnice srede do Velike noči prepovedane šumne ženitne svečanosti in veselice.

V M a r i b o r u, dne 27. januarja 1929.

† Andrej I. r., škof.

O p o m b a. Postna postava naj se vernikom prebere s prižnice v nedeljo Quinquagesima. Med letom naj se še vsak post posebej oznani prejšnjo nedeljo.

3.

Izvajanje novega zakona o državljanstvu.

Veliki župan mariborske oblasti je z dopisom z dne 22. januarja 1929, U. br. 11600/4 naznanil naslednje:

»Po § 29. novega zakona o državljanstvu od 1. 11. 1928, Sl. Nov. br. 254 državlјanka naše kraljevine, ki se poroči z inozemcem, ne izgubi našega državlјanstva, če poda pri sklepanju poroke izjavo, da si pridrži naše državlјanstvo.

Predpisi o načinu podajanja te izjave in o potrebnih formalnostih pri tem aktu so določeni v čl. 72. in 73. uredbe o izvrševanju zakona o državlјanstvu od 28. XII. 1928 Sl. Nov. br. 1 od 1. 1. 1929. Po določilih teh členov je mogoče izdati izjavo tudi pred matičarjem, in sicer z uporabo obrazca VII., katerega bo z drugimi obrazci vred založila državna tiskarna v Beogradu.

Naslov vabim, da o tem obvesti vse podrejene župne in druge urade, ki jim je poverjeno vodstvo matic, s pozivom, da svojo potrebo po navedeni tiskovini nemudoma priobčijo neposredno državni tiskarni v Beogradu.«

Ta odlok se izporoči škofijskim župnijskim uradom, da se po njem ravnaјo.

4.

Quaestiones theologicae 1929.

(Synod. Lavant. 1896, cap. XVI. B. pag. 362.)

1. Exponatur doctrina Latinorum et Graecorum de purgatorii existentia, essentia, diuturnitate necnon de suffragiis, quibus catholici animabus, purgatorii succurrere possunt.

2. Na podlagi znanih odstavkov iz »Apostolskih del« (Actus Apostolorum) se naj sestavi kateheza za odrasle: o verskem in socialnem življenju prvih kristjanov.

5.

Vprašanje za pastoralne konference 1929.

Katoliška akcija pri nas in drugod.

Spored razprave: a) Ime in bistvo kat. akcije. b) Nameni in navodila sv. očeta glede kat. akcije. c) Naloga in razmerje kat. akcije do kat. prosvetnih, cerkvenih in strokovnih organizacij ter do neorganiziranih katoličanov. d) Kat. akcija in politična društva. e) Obveznost uvedbe kat. akcije v posamezne škofije. f) Kat. akcija v Sloveniji, v kraljevini SHS, Avstriji, Franciji, Nemčiji, Italiji . . . g) Kat. akcija in duhovnik.

Opomba. Namenoma se je za l. 1929 odredilo za pastoralne konference samo eno vprašanje, da častiti gg. sobratje tem številneje in temeljiteje posežejo v razpravo po prečitani rešitvi.

Viri za rešitev navedenega vprašanja. Knjige: P. Eberhard Schlund O. F. M., Die kath. Aktion; osmerka, strani 142, 1928. Založil Jos. Kösel in F. Pustet, München. — Nadbiskup Dr. Ivan Šarič, Katoliška akcija, strani 31, Kaptol Vrhbosanski, Sarajevo. — Isti, Za katoličku akcijo, strani 29, Kaptol Vrhbosanski, Sarajevo. —

Revije in časopisi: Stimmen der Zeit, Zvezek 113 (1927), številka za avgust str. 233. Idem, zvezek 115 (1928), številka za julij, str. 241. Herder & Comp., Freiburg in Breisgau. — Theologie und Glaube, 1929, I. zvezek, str. 25. Založba: Bonifazius-Druckerei, Paderborn. — Acta Apostolicae sedis, 1928, Zvezek XII. — Ljubljanski škofijski list 1927, št. 4. in 5. — Folium ecclesiasticum Archidioecesis Goritiensis, 1926, št. VI. — Socialna misel, 1927, št. 4., in še več drugih.

6.

Župnijski izpiti

se bodo vršili leta 1929 v dnevih 30. aprila, 1. in 2. maja ter 27., 28. in 29. avgusta v škofijski pisarni v Mariboru. Prošnje za pripust k župnijskemu izpitu je treba najmanj 14 dni pred izkušnjo predložiti škofijskemu ordinariatu po pristojnem dekanijskem uradu. (Actiones et constitutiones Synodi dioecesanæ anno 1900 peractæ. Maribori, 1901. Cap. LVI. pag. 563 seq. lit. a.)

7.

Examen triennale ineundum anno 1929.

Ad examen triennale iuxta can. 130 Codicis iuris canonici,¹ subeundum e Theologia morali et pastorali die 12. Septembris 1929 hora 9. ante meridiem in pr.-episc. consistoriali cancellaria in Maribor, hisce invitantur omnes sacerdotes saeculares, qui annis 1926, 1927, 1928, expleto studiorum curriculo, in dioecesi Lavantina curam animarum ingressi sunt. Qui examinandi pro anno labente a pensis theologicis exarandis dispensantur.

8.

Sveta olja

se bodo delila po navadi na Veliki četrtek v škofijski pisarni. Posodice naj se poprej skrbno osnažijo.

¹ Folium officiale dioec. Lav. 1919. Num. I. alin. 12. pag. 25 sq.

9.

Cena uradnih tiskovin 1929.

Cena za Oglasnik lavantinske škofije 1928 znaša 50 Din, za Direktorij 20 Din.

10.

Tečaji duhovnih vaj v Ljubljani v 1. četrletju 1929.

Za moške: Od 16. do 20. februarja, od 16. do 20. marca. — Za mladeniške Marijine družbe: od 1. do 5. februarja. — Za Orle: od 2. do 6. marca. — Za mladeniče: od 9. do 13. marca. — Za akademike: od 20. do 24. marca.

Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno priglasé. Ako bi kdo izmed priglašanih ne mogel priti, se mora pravočasno odglasiti, da napravi mesto drugemu. — Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. — Naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

11.

Slovstvo.

Cerkvenim govornikom bosta prav dobro došli naslednji dve novi knjigi:

1. Dr. Mihael Opeka, **Sedem govorov o Jezusovem trpljenju**. — Pridigarjem dobro znani učitelj homiletike slika v teh govorih »prizore iz blaženega trpljenja Gospodovega« tako podrobno-natančno, tako lepo-pretresljivo, da ganjenega srca občuduješ ljubezen božjo do človeštva, čutiš zlobo greha, ceniš milost odrešenja, postajaš vdan in miren v svojem trpljenju ter delaš dobre sklepe za popoljšanje življenja, da bi Kristusovo trpljenje ne bilo nad teboj izgubljeno . . . Vzemi, beri, uporabi! Knjiga se dobiva pri Kat. tisk. dr. H. Ničman v Ljubljani in v domačih knjigarnah. Cena 12 Din.

2. Franc Bernik, **Bodimo srečni!** — Zelo praktična zbirka apologetičnih govorov, ki iz sv. pisma, cerkvenih učenikov, odličnih duševnih veljakov, predvsem z mnogimi, resničnimi zgledi iz življenja pojasnjujejo najvažnejše verske resnice o bivanju božjem, o neumrjčnosti človeške duše, o človekovem namenu na zemlji, o večnosti, o pravi sreči, ki jo človek najde na tem svetu v bogoljubnem življenju, na drugem pa v Božu, svojem Stvarniku. — Knjiga se naroča pri g. pisatelju, župniku v Domžalah.

12.

Osebna naznanila.

Postavljen je bil g. kapelan Štefan Bakan pri Sv. Rupertu v Slov. gor. za provizorja istotam (10. januarja 1929).

Nastavljen je bil defic. g. Janez Leber kot kapelan v Lučah (s 1. februarjem 1929.)

Prestavljena sta bila gg. kapelana: Janez Mak od Sv. Jurija ob Taboru v Selnico ob Dravi in Alojzij Zdolšek iz Selnice ob Dravi k Sv. Juriju ob Taboru (s 1. februarjem 1929).

Začasno prazno ostane mesto kapelana pri Sv. Rupertu v Slov. gor.

Umrli je č. g. Janez Pajtler, župnik pri Sv. Rupertu v Slov. gor., dne 7. januarja 1929, v 71. letu starosti. R. I. P.!

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 28. januarja 1929.